

Streszczenie

Wpływ sposobu odnowienia na wzrost i jakość hodowlaną upraw sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris* L.) na przykładzie wybranych obiektów Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu

Sosna zwyczajna jest głównym gatunkiem lasotwórczym w Polsce, dlatego jest ona otoczona szczególnym zainteresowaniem zarówno naukowców, jak i leśników praktyków. Zmiany zachodzące w środowisku przyrodniczym, powodowane m.in. zmianami klimatycznymi, eutrofizacją siedlisk i obniżeniem poziomu wód gruntowych powodują, że rozwiązania i sposoby postępowania hodowlanego w ramach prac odnowieniowych w drzewostanach sosnowych powinny być poddawane ciągłej weryfikacji.

Celem badań było określenie wpływu sposobu odnawiania sosny zwyczajnej na cechy wzrostu i jakość hodowlaną drzew w uprawach młodszych, starszych i młodnikach. Zakres badań obejmował porównanie upraw młodszych, starszych oraz młodników powstałych z odnowienia sztucznego lub naturalnego, położonych na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu.

Z przeprowadzonych badań wynika, że zarówno sposób odnowienia, jak i zagęszczenie drzew w odnowieniach wpływają na cechy wzrostu drzew. Drzewa wyhodowane w szkółkach leśnych stale utrzymują tendencję do szybkiego wzrostu i zachowują dużą żywotność w przeciwieństwie do drzew powstałych z samosiewów lub siewów, które cechują się powolniejszym wzrostem. Również sposób odnowienia i zagęszczenie drzew w odnowieniach silnie wpływają na cechy jakościowe drzew, takie jak grubość gałęzi czy liczba pędów w okółku. Drzewa z sadzenia charakteryzowały się prawie w każdym przypadku grubszymi gałęziami oraz większą liczbą pędów w okółku niż drzewa z odnowień naturalnych. Z tego względu wybór optymalnej metody odnowienia sosny powinien zależeć od nadrzędnej funkcji lasu i uwarunkowań przyrodniczych, tak, aby zalety wybranej metody odnowienia przyczyniały się do uzyskania celu hodowlanego.

Słowa kluczowe: sosna zwyczajna, odnowienie naturalne, siew, sadzenie, cechy wzrostowe, jakość hodowlana